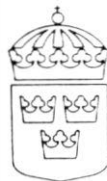

Motion till riksdagen

1988/89:T441

av Stig Bertilsson (m)

Återkallelse av körkort

Mot.
1988/89
T441-446

Under våren 1986 antog riksdagen vissa ändringar i körkortslagen som bland annat innebär att återkallelse av körkort, vid grova hastighetsöverträdelser, skall ske i större utsträckning än vad som tidigare varit fallet.

Före dessa ändringar ansågs överskridande med 30–40 km/tim utgöra grund för återkallelse av körkortet, men vid en sådan enstaka hastighetsöverträdelse hade dock ofta varning ansetts vara en tillräckligt ingripande åtgärd.

Sedan den nya lagen trätt i kraft har praxis kommit att utformas så att sanktionen körkortsåterkallelse nära nog undantagslöst tillgripes om hastigheten överträdes med 31 km/tim. Detta gäller i allmänhet vid högsta tillåten hastighet 50, 70, 90 och 110 km/tim.

I realiteten har därmed inte intentionerna i den nya lagstiftningen fullföljts. Trafikutskottet liksom riksdagen har nämligen sedan den nya lagen trädde i kraft särskilt markerat att körkortsåterkallelse allmänt förutsätter en individualiserad bedömning. I TU:s betänkande 1987/88:16 uttalades dessutom: "Vidare framhöll utskottet med skärpa att bedömningen i en fråga om körkortsåterkallelse kan och bör påverkas av omständigheterna i det enskilda fallet."

Det är nu alldeles uppenbart att lagstiftarens intentioner icke tillgodoses i den praxis som tillämpas. Tvärtom har det blivit så, att vid de mycket få fall som körkortsåterkallelse ej har verkställts vid hastighetsöverträdelse med 31 km/tim, så har rekvisitet "synnerliga skäl" varit nödvändigt för att annat än körkortsåterkallelse skall ifrågakomma.

Eftersom synnerliga skäl snarast är att jämställa med "nödvärn" eller "nödsituation" så har i praktiken en individualiserad och nyanserad bedömning omöjliggjorts för de rättstillämpande myndigheterna.

I betänkandet TU 1987/88:16 uttalades vidare att "utskottet med största skärpa vill erinra om vad utskottet anförde i nämnda betänkande. Utskottet förutsätter att regeringen noga följer frågan om återkallelse av körkort". Härmed avses just den individualiserade bedömningen samt omständigheter i enskilda fall.

Eftersom körkortet har en mycket stor betydelse för den enskilda människans möjligheter att fungera i vardagen och det nu har gått snart tre år sedan den nya lagen om körkortsåterkallelse infördes så bör nu den aktuella lagstiftningen och dess tillämpning ses över. Detta behov understrykes av den ovan redovisade klart markerade skillnaden mellan lagstiftarens intentioner och den praktiska tillämpningen av lagen.

Till att börja med bör rekvisitet "synnerliga skäl" elimineras i sammanhanget. Rimligare är att frågan helt enkelt får en individualiserad prövning där hänsyn togs till den enskilde bilföraren och hans situation.

Mot. 1988/89
T441

Vidare bör körkortsåterkallelse inte tillgripas annat än vid sådant som kan karaktäriseras som "trafikriskfyllda överträdelser", det vill säga vid överträdelser som medför en fara i trafiken. Att någon vid en omkörning tillfälligt kommer upp till exempelvis 121 km på en 90-sträcka kan i många fall inte anses trafikriskfyllt. Detsamma gäller om någon på en bred och trafiksäker väg som är ringa belastad råkar komma upp i 31 km hastighetsöverträdelse. I fall som dessa bör det, av hänsyn till den enskilde, räcka med en varning. De yttre omständigheterna bör i sammanhanget tillmätas en avgörande betydelse.

Hemställan

Mot bakgrund av vad som i motionen anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående en individualiserad prövning av körkortsåterkallelse vid hastighetsöverträdelse.

Stockholm den 25 januari 1989

Stig Bertilsson (m)